

מעשה באבא אומנא.

אבא אומנא הנה בא לו שלום מישיבה של מעלה בכל יום, ולאבני כל יום ערב שבת, ולרבא כל ערב יום כפורים.

חלשה דעתו של אבני משום אבא אומנא, אמרו לו: אי אתה יכול לעשות כמעשיו של אבא אומנא.

ומה היו מעשיו של אבא אומנא? פשהה מקיז דם הנה מקיז לאנשים לבד ולנשים לבד. והיתה לו כסות שיש בה קרו, ששהיתה קרועה ככוסלת, וכשהיתה אשה באה לפניו הנה מלבישה את הכסות, כדי שלא יסתכל בה.

והנה לו מקום צנוע מבחוץ להטיל בו פשיטין שקבל;

מי שיש לו מטיל בו, ומי שאין לו בא ויושב ואינו מתבייש. וכשנזדמן לו תלמיד חכם לא הנה נוטל ממנו שר; וכשהנה רואה אדם שאין בידו, הנה נותן לו פשיטין לאחר שעמד ואמר לו: לך הברא עצמה.

יום אחד שלח לו אבני שני תלמידי חכמים לבדקו. הושיבם והאכילם והשקם והציע להם מצעות בליה. בבקר פרכים ונטלום ועמדו ויצאו להם לשוק. ומצאם אמרו לו: ישוים מר, כמה הם שוים. אמר להם: כך וכה, אמרו לו: ושמה שוים הם יותר?

אמר להם: בכך לקחתים. אמרו לו: שלף הם וממה נטלנום. אמרו לו: בבקשה ממה, כמה תשדנתנו?

אמר להם: אמרתי, שמה פדיון שבוים נזדמן להם לתכמים ונתבישו לומר לי.

אמרו לו: עכשו יטל מר את שלו. אמר להם: מאותה שעה הסתתים מדעתי לצדקה.

(2) ספר ליקוטי מוהר"ן – מהדורא קמא סימן לד

[ד] וכל אחד ואחד מישראל, יש בו בחינת "צדיק מושל" שהוא בחינת מלא פום, כמו שכתוב (ישעיה ס'): "ועמה (ישראל) כלם צדיקים". וזהו פרוש (תהלים קי"ד): "ישראל ממולותיו", הינו 'מי מושל בי צדיק'. פי יש בכל אחד מישראל, דבר יקר שהוא בחינת נקדה, מה שאין בתברו. כמעשה דאבני ואבא אומנא (תענית כ"א), שהשיבו לו, לא מצית למעבד פעבדא דאבא אומנא וכו'. ובחינה הזאת שיש בו יותר מתברו, הוא משפיע ומאיר ומעורר לב תברו, ותברו צריך לקבל התעוררות ובחינה הזאת ממנו, כמו שכתוב (ב) ומקבלין דין מן דין

- אבא אומנא. אומנא זה שם המקצוע. – אבא- כי עשה אותו לעיקר, עבד את ה' יתברך דרכו. בדבר עצמו.
- מה היא העבודה שלו? הוא עובד באיזור רגיש. אנשים שבאים אליו הם חולים והוא אולי התקווה שלהם. כמה קל להגיע במקום כזה לגאווה, לתחושת שליטה.
- ולכן הוא נזהר בצניעות דווקא. כי הצניעות שהוא שומר לטובת המטופלים שלו – תשמור גם עליו מעצמו. היכולת שלך להגיד למישהו להתפשט.. תוריד בגדים, תלבש בגדים, אדם בלי בגדים הוא גם קצת נעדר כבוד. אבא אומנא נזהר בזה.
- אשה, לכאורה קל וחומר. אך לא היא. כמה קל להסתתר מאחורי האיצטלה המקצועית. הוא קצת משפיל את עצמו באומרו- יש לי יצר הרע. אני אמנם רופא חשוב. אך אין אדם שאין לו יצר הרע. ואני נזהר.
- כסף. למה באתי לעולם. באתי לרפאות. זו השליחות. גם משלמים לי על זה. אך מה עיקר ומה טפל. מי שאין לו. תחושה חזקה שהפרנסה מאת ה' יתברך. ולא ממך. לא מכיר את מעמדך הכלכלי. חביב אדם שנברא בצלם וכולם חולים אותו דבר.
- לך הברא את עצמך- עידוד. החזרת האמון.
- עין טובה. איפוק, לא קופץ, לא מזהה ישר ואומר זה שלי. משחק את המשחק. נשאר אמין.
- כלפי שמיא. הסחתי דעתי. אני כבר אחרי זה.
- כל אחד יכול להיות צדיק. בנקודה מסויימת. ושם הוא הכי צדיק. הוא הצדיק של כולם.